

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО ЗВІТУ**  
**про виконання у 2018 році Програми забезпечення розвитку освіти,**  
**культури, традицій національних меншин області на 2016 – 2020 роки та**  
**співпраці із закордонними українцями на період до 2020 року**

**1. Назва Програми:** Програма забезпечення розвитку освіти, культури, традицій національних меншин області на 2016 – 2020 роки та співпраці із закордонними українцями на період до 2020 року

**2. Номер та дата рішення про прийняття Програми:** рішення обласної ради від 22.12.2015 № 82 (зі змінами від 28.07.2016, 21.09.2017, 30.11.2017, 26.07.2018).

**3. Передбачено Програмою:** 1005,0 тис. грн.

**4. Розпорядник коштів:** обласна державна адміністрація.

**5. Виконавець Програми:** департаменти облдержадміністрації: освіти і науки; соціального захисту населення; інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю; культури, управління облдержадміністрації: національностей та релігій; зовнішньоекономічних зв'язків, інвестицій та транскордонного співробітництва; молоді та спорту, райдержадміністрації, міськвиконкоми, Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти, Ужгородський коледж культури і мистецтв, Ужгородський національний університет, райдержадміністрації, міськвиконкоми.

**6. Мета Програми:** підвищення рівня задоволення етнокультурних потреб національних меншин краю, розвитку їх освіти, а також забезпечення поглиблення співпраці із закордонними українцями.

**7. Заплановані обсяги та джерела фінансування програми, визначені у паспорті програми на 2018 рік:** 1005,0 тис. грн.

**8. Фактичні обсяги та джерела фінансування Програми у звітному 2018 році:** кошти обласного бюджету – 80,0 тис. грн.

**9. Касові видатки у звітному періоді:** кошти обласного бюджету КЕКВ 2282 – 79,3 тис. грн.

**10. Основні результати Програми за 2018 рік:** Для реалізації заходів програми тільки облдержадміністрації обласним бюджетом на 2018 рік було передбачено 80,0 тис. грн. (від запланованих 1005,0 тис. грн., визначених у паспорті програми), за рахунок яких проведено та підтримано 19 заходів.

Є необхідність у передбаченні коштів в обласному бюджеті для реалізації Програми іншим відповідальним за реалізацію її заходів виконавцям.

Подальша реалізація Програми сприятиме розвитку міжнаціональних відносин, забезпеченню прав національних меншин з метою зміцнення історично традиційної атмосфери міжетнічної злагоди і толерантності та поглибленню співпраці із закордонними українцями.

**Інформація про виконання у 2018 році Програми забезпечення розвитку освіти, культури, традицій національних меншин області на 2016 – 2020 роки та співпраці із закордонними українцями на період до 2020 року**

| № з/п | Найменування завдання   | Виконавці  | Фактично досягнуто   |
|-------|---|--|--|
| 1.    | Проведення науково-практичних конференцій, семінарів, тренінгів, засідань за круглим столом з питань удосконалення навчально-виховного процесу, впровадження у навчально-виховну практику навчальних закладів із навчанням та вихованням мовами національних меншин новітніх педагогічних та наукових технологій, інтеграції національної освіти і культури у європейський освітній простір | Департамент освіти і науки облдержадміністрації, управління національностей та релігій облдержадміністрації, Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти | <p>У рамках проекту „Діалог заради реформ та суспільного єднання в Україні”, що проводиться за сприяння Міністерства освіти і науки України та Офісу Координатора проектів ОБСЄ в Україні, 22 – 23 лютого 2018 року в м. Ужгород відбувся Третій діалог „Можливості багатомовної освіти. Діалог: учні, школа, громада”, учасниками якого стали педагогічні працівники закладів освіти з мовами навчання національних меншин та представники Закарпатського угорськомовного педагогічного товариства. Відповідно до програми діалогу 22 лютого в м. Берегово за участю представників Міністерства освіти і науки України та Українського центру оцінювання якості освіти відбулася нарада-семінар з окремих питань організації освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти з навчанням угорською та румунською мовами у 2018/2019 н. р., а також про особливості проведення зовнішнього незалежного оцінювання у 2017/2018 н. р.</p> <p>Зазначене питання також обговорювалося в рамках візиту заступника міністра освіти і науки України П. Хобзея до м. Берегово та Березівського району 23 березня 2018 року, де на базі Закарпатського угорського інституту ім. Ф Ракоці II відбулася зустріч із освітянами району та міста.</p> <p>30 травня на базі Державного вищого навчального закладу „Ужгородський національний університет” у рамках проекту „Через діалог із нацменшинами – до врегулювання мовної ситуації в Закарпатті” проведено засідання за круглим столом „Сучасна мовна ситуація в Закарпатській області: стан і перспективи”, участь у якому взяли представники закладів загальної середньої освіти з угорською мовою навчання, науковці ДВНЗ „УжНУ” та Закарпатського угорського інституту ім. Ф Ракоці II.</p> <p>12 – 13 липня у м. Берегово проведено Міжнародну науково-практичну конференцію „Освіта національних меншин у Середній Європі. Утворення національної шкільної мережі та її формування в Україні”. У роботі конференції взяли участь директори, заступники директорів з навчально-виховної роботи, педагоги-організатори</p> |

|    |   |  |   |
|----|---|--|---|
|    |   |  | <p>закладів загальної середньої освіти області з навчанням мовами національних меншин.</p> <p>25 – 26 жовтня у м. Ужгород у рамках співпраці Міністерства освіти і науки України з Офісом Координатора проектів ОБСЄ в Україні проведено VI-й діалоговий захід „Дорожня карта: виклики та можливості для мов національних меншин”, у рамках якого відбулася нарада-семинар педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з навчанням угорською мовою щодо особливостей вивчення угорської мови і літератури, зарубіжної літератури та української мови в основній та старшій школі у 2018/2019 н. р.</p> <p>Протягом звітного періоду педагоги області взяли участь у консультаціях, ініційованих Міністерством освіти і науки України, з питань імплементації статті 7 Закону України „Про освіту” та долучилися до обговорення і вироблення пропозицій щодо статті про мови проекту „Про загальну середню освіту”.</p> |
| 2. | Здійснення якісного перекладу конкурсних завдань предметних олімпіад для учнів шкіл з навчанням мовами національних меншин і для організації проведення IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад | Департамент освіти і науки облдержадміністрації, Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти | <p>Для забезпечення реалізації прав і свобод національних меншин у сфері здобуття освіти всіх рівнів, відповідно до Правил проведення I, II, III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів в області, затверджених наказом департаменту освіти і науки облдержадміністрації 24.10.2017 № 276, зареєстрованого Головним територіальним управлінням юстиції у Закарпатській області 25.10.2017 за № 41/1249, за рішенням журі у разі потреби предметно-методичні комісії на всіх етапах проведення олімпіад забезпечують переклад завдань мовою національних меншин.</p> <p>Крім того, щороку проводяться I – IV етапи олімпіади з угорської, а також з румунської мов та літератур для ЗЗСО з відповідною мовою навчання.</p>   |
| 3. | Впровадження та розвиток мультилінгвального (багатомовного) навчання у закладах області (покращення навчально-методичної та матеріально-технічної бази)   | Департамент освіти і науки облдержадміністрації, Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти | <p>Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 08.02.2016 № 95 „Про проведення дослідно-експериментальної роботи на базі дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів Закарпатської, Одеської та Чернівецької областей” дошкільному навчальному закладу № 42 (загального розвитку) Ужгородської міської ради та спеціалізованій загальноосвітній школі I–III ступенів № 4 із поглибленим вивченням словацької мови Ужгородської міської ради надано статус експериментальних навчальних закладів всеукраїнського рівня. Дослідно-експериментальна робота на тему: „Формування багатомовності дітей та учнів: прогресивні європейські</p>   |

|    |   |  |  |
|----|---|--|--|
|    |   |  | <p>ідеї в українському контексті” проводиться з метою перевірки ефективності застосування освітнього середовища нової якості. Зазначена робота проводиться в рамках реалізації проекту „Багатомовна освіта в Україні”.</p> <p>До зазначеного проекту у 2018 році в якості спостерігачів долучилися Виноградівська загальноосвітня школа I–III ступенів №3 ім. Жігмонда Перені Виноградівської районної ради Закарпатської області та Білоцерківська загальноосвітня школа I–III ступенів Рахівської районної ради Закарпатської області.</p> <p>Для популяризації вивчення державної та іноземних мов, належної підготовки і проведення літнього відпочинку учнівської молоді в області з 2015 року здійснюються заходи щодо організації літніх мовних таборів на базі закладів освіти районів (міст) області. Найбільшою популярністю серед учнівської молоді користуються дво-тримовні табори, у тому числі угорсько-українські, румуно-українські, українсько-угорсько-англійські.</p>  |
| 4. | <p>Проведення культурних, просвітницьких, спортивних, туристичних заходів, спрямованих на формування толерантності, поваги до історії, мови, традицій представників різних національностей, поповненні знань з етнографії та культури</p> | <p>Управління національностей та релігій облдержадміністрації, департаменти облдержадміністрації: освіти і науки; культури; економічного розвитку і торгівлі, управління молоді та спорту облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми</p> | <p>З метою виконання зазначеного завдання проведено наступні заходи, які підтримано за рахунок коштів Програми: 16 вересня – обласне свято словацького народного мистецтва „Словенська веселіца”; 17 грудня – культурно-просвітницький захід для дітей „Колядки мовами національних меншин”; 6 грудня – культурно-просвітницький захід до дня Святого Миколая у закладі дошкільної освіти № 6 загального розвитку Ужгородської міської ради для дітей групи з угорською мовою навчання.</p> <p>Разом з тим, у Закарпатському інституті післядипломної педагогічної освіти створено електронну базу даних кращого досвіду виховної роботи закладів загальної середньої та позашкільної освіти області, в тому числі і з питань формування толерантної поведінки, взаємоповаги, взаєморозуміння в полікультурному соціумі країни.</p> <p>На курсах підвищення кваліфікації педагогів закладів загальної середньої та позашкільної освіти систематично проводяться заняття (лекції, круглі столи, дискусії), спрямовані на формування в учнів толерантної поведінки, взаємоповаги, взаєморозуміння в умовах полікультурного соціуму.</p> <p>У звітному періоді розроблено та виготовлено сувенірні поштові листівки мовами національних меншин: „Місця національної пам’яті євреїв в Закарпатті”, „Місця національної</p> |

|    |  |  |   |
|----|--|--|---|
|    |  |  | пам'яті німців у Закарпатті”, „Місця національної пам'яті угорців у Закарпатті” у контексті збереження та популяризації пам'яток національної та культурної спадщини та самобутності національних меншин.   |
| 5. | Співпраця навчальних, культурних закладів області із зарубіжними партнерами, у тому числі обмін групами науковців, вчителів, студентів, учнів, працівників культури і мистецтва для участі у конференціях, семінарах, тренінгах та інших масових заходах | Департаменти облдержадміністрації: освіти і науки; культури, управління національностей та релігій облдержадміністрації, Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти, райдержадміністрації, міськвиконкоми | <p>За підтримки громадських організацій національних меншин для дітей щорічно організовується літній відпочинок в таборі рідної мови Угорщини та Словаччини, зустрічі шкіл-побратимів Закарпаття та сусідніх країн.</p> <p>Заклади вищої та професійної (професійно-технічної) освіти області в рамках науково-технічного і гуманітарного співробітництва встановили зв'язки із європейськими партнерами та за окремими планами проводять спільні заходи (конференції, конкурси, майстер-класи, фестивалі тощо).</p> <p>Укладено угоду про співпрацю терміном на 5 років між середньою школою м. Соконд (Румунія) та навчально-виховним комплексом „Хижанська загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад” Виноградівської районної ради Закарпатської області.</p> <p>У жовтні організовано екскурсію для вчителів та учнів Хижанського НВК до Повітового музею м. Сату-Маре, а у листопаді представники румунської сторони відвідали музей ткацтва у Хижанському навчально-виховному комплексі.</p> <p>Співпраця між закладами культури області здійснюється на підставі угод, договорів про співробітництво між:</p> <p>департаментом культури Закарпатської обласної державної адміністрації (Україна) та Союзом русинів-українців (Словацька Республіка);</p> <p>Комунальним закладом „Закарпатський академічний обласний театр ляльок” Закарпатської обласної ради та Театром ляльок у м.Кошіце (Словацька Республіка);</p> <p>Державним самоврядуванням Українців Угорщини та Комунальним закладом „Заслужений академічний Закарпатський народний хор” Закарпатської обласної ради;</p> <p>Товариством української культури в Угорщині та Комунальним закладом "Заслужений академічний Закарпатський народний хор" Закарпатської обласної ради;</p> <p>Регіональною радою Союзу русинів-українців Словаччини у</p> |

|    |  |  |   |
|----|--|--|---|
|    |  |  | <p>м.Гуменне (Словацька республіка) та комунальним закладом „Обласний організаційно-методичний центр культури” Закарпатської обласної ради.</p> <p>Комунальний заклад „Закарпатський обласний музично-драматичний театр ім.братів Юрія-Августина та Євгена Шерегіїв” Закарпатської обласної ради взяв участь у Міжнародному театральному проєкті, на якому представив виставу „Круті віражі” Е.Ассу у м.Париж, (вересень, Франція) та у святкуванні 15-ї річниці заснування Українського театру в Угорщині (грудень, м.Будапешт, Угорщина).</p> <p>Симфонічний оркестр Закарпатської обласної філармонії презентував в Угорщині мистецький проєкт „Україна в часі”(листопад).</p> <p>Закарпатський академічний обласний театр ляльок у співпраці з драматургом П.Угер та режисером театру ляльок м.Кошіце І.Согел (Словацька республіка) втілили в життя новий проєкт „Казок веселкове намисто. Представлення словацького фольклору засобами театрального лялькового мистецтва”.</p>  |
| 6. | <p>Організація і проведення науково-практичних конференцій, семінарів, засідань за круглим столом, робочих груп, комісій, форумів, зустрічей, святкових та інших заходів у сфері міжнаціональних відносин та захисту прав національних меншин з метою реалізації положень Рамкової конвенції про захист національних меншин, Європейської хартії регіональних мов або мов меншин, протоколів міжурядових комісій з питань забезпечення прав національних меншин. Оплата видатків, пов'язаних із організацією та проведенням зазначених заходів</p> | <p>Управління національностей та релігій облдержадміністрації, департаменти облдержадміністрації: освіти і науки; культури, райдержадміністрації, міськвиконкоми</p> | <p>З метою обговорення і вирішення актуальних питань національних меншин, тенденцій розвитку міжнаціональних процесів, реалізації нормативно-правових документів у сфері забезпечення прав національних меншин за рахунок коштів Програми забезпечено організацію та підтримку наступних заходів: ромського фестивалю музичної культури з нагоди відзначення Міжнародного дня ромів (21 квітня); проведення міжнародного науково-інформаційного дискурсу „Чехи і Словачки в Україні: спільні сторінки історії та культури України, Чехії, Словаччини, збереження історичної пам'яті, культурної спадщини для нащадків” (25 червня); виготовлення інформаційних папок, ручок, блокнотів на тему: „Закарпаття – багатонаціональний край”; до Дня першокурсника для студентів Українсько-угорського навчально-наукового інституту Ужгородського національного університету (12 листопада); урочистої академії з нагоди 25-ї річниці діяльності Матіци словенської в Україні (17 листопада); огляду-конкурсу вертепів „Словацький бетлегем”(15 грудня); засідання за круглим столом „Актуальні питання забезпечення прав представників румунської</p> |

|    |   |   |  |
|----|---|---|--|
|    |   |   | національної меншини в Закарпатській області” (30 листопада).  |
| 7. | Забезпечення організаційно-методичної та матеріально-технічної підтримки освітньо-культурних центрів та суботньо-недільних шкіл національних меншин       | Управління національностей та релігій облдержадміністрації, департамент культури облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми | У звітному періоді надавалася методична допомога ромській, польській недільним школам.   |
| 8. | Висвітлення у засобах масової інформації заходів культурно-просвітницької діяльності національно-культурних товариств та у сфері міжнаціональних відносин | Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації  | На телеканалі „Тиса-1” філії ПАТ „Закарпатська регіональна дирекція” функціонують редакції телепрограм румунською, німецькою, словацькою, угорською та редакція програм мовами національних меншин.<br>Виходять газети угорською мовою („Карпати ігоз со”, „Карпатолій”, „Карпат інфо”).<br>Разом з тим, висвітлення заходів культурно-просвітницької діяльності національно-культурних товариств та у сфері міжнаціональних відносин забезпечено у засобах масової інформації області та на інтернет-сайтах.  |
| 9. | Відзначення пам’ятних дат, історичних подій, ювілеїв, урочистих подій та національних свят, що проводяться національно-культурними товариствами області   | Управління національностей та релігій облдержадміністрації, департамент культури облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми | За ініціативи національно-культурних товариств області проведено заходи: з відзначення 170-ої річниці національно-визвольної боротьби угорського народу 1848-1849 років у місцях компактного проживання угорської національної меншини (15 березня); з відзначення Міжнародного дня ромів (21 квітня); XXI обласний огляд-конкурс декламування словацької казки та поезії „Чарівна казка” (20 квітня); XX обласний огляд-конкурс словацької народної пісні „Золотий соловей” (10 травня); Пушкінські літературні читання (приурочені 219-ій річниці від Дня народження О. Пушкіна) (6 червня); присвячені 315-ій річниці національно-визвольної боротьби угорського народу, очолюваною князем Ф. Ракоці II (15 липня); фестиваль словацького фольклору „Словенська Ружа” (20 серпня); обласне свято словацького народного мистецтва „Словенська веселица” (19 вересня); обласний фестиваль угорського народного мистецтва (29 вересня); традиційний траурний мітинг-реквієм у Свалявському |

|     |   |  |   |
|-----|---|--|---|
|     |   |  | <p>меморіальному парку з нагоди 74-ї річниці пам'яті жертв сталінських репресій угорської та німецької національностей 1944 року (17 листопада); урочиста академія з нагоди 25-ї річниці діяльності Матіци словенської в Україні (17 листопада); XXI обласний огляд-конкурс „Словацький бетлегем 2018” (15 грудня).</p>   |
| 10. | <p>Сприяння розвитку традицій, підтримка аматорського мистецтва представників національних спільнот. З цієї метою надавати:</p> <p>організаційну та фінансову підтримку професійним та аматорським художнім колективам національних меншин для участі у міжнародних, всеукраїнських та обласних культурно-мистецьких акціях;</p> <p>організаційну, методичну та фінансову підтримку національно-культурним товариствам для проведення районних, обласних фестивалів культур національних меншин;</p> <p>фінансову підтримку для видання каталогів і буклетів художніх робіт і виробів декоративно-прикладного мистецтва, збірок музичних творів національних меншин</p> | <p>Департамент культури облдержадміністрації, управління національностей та релігій облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми</p> | <p>Відповідно до договорів, а також запрошень з країн Карпатського євро регіону та ін. з метою підтримки дружніх творчих зв'язків, обміну досвідом роботи, участі у культурно-мистецьких акціях було здійснено понад 15 виїздів самодіяльних народних та професійних колективів, окремих виконавців, художників області за межі України. Поїздки відбувалися за підтримки управління культури, міськрайвідділів культури, а також за рахунок коштів спонсорів, меценатів, релігійних громад та ін.</p> <p>Облдержадміністрацією надавалась підтримка в організації заходів Центру української культури м. Пряшів та Центру української культури м. Свидник (Словацька Республіка). Зокрема, у березні закарпатські майстрині-писанкарки провели майстер-клас з писанкарства у м. Пряшів, а студенти Ужгородського коледжу культури та мистецтв показали свою майстерність під час конкурсу-огляду художнього читання „Струни серця” ім. І. Новицької у м. Свидник.</p> <p>У 2018 році Комунальний заклад „Заслужений академічний Закарпатський народний хор” Закарпатської обласної ради, дав Різдвяний концерт для української громади м.Будапешт (січень, Угорщина): взяв участь у XI-му Міжнародному фестивалі музики та фольклору „Підляньська октава культур” у м.Бялосток (липень, Польща), виступив з концертом з нагоди відзначення Дня незалежності України м.Вишній Казімір (серпень, Словацька Республіка) та був учасником урочистостей у м.Сегед з нагоди відкриття пам'ятника жертвам Голодомору 1932-1933 років в Україні, приуроченого вшануванню 85-х роковин цієї трагедії (листопад, Угорщина).</p> <p>Презентували свої досягнення за кордоном і студенти Ужгородського коледжу культури і мистецтва та Ужгородського музичного коледжу.</p> <p>З метою популяризації народної творчості національних</p> |



|     |  |  |  |
|-----|--|--|--|
|     |  |  | меншин за ініціативи національно-культурних товариств та за сприяння місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування проведено обласні фестивалі: ромського народного мистецтва з нагоди відзначення Міжнародного дня ромів (21 квітня); словацького фольклору „Словенска ружа” (20 серпня); словацького народного мистецтва (16 вересня); угорського народного мистецтва (29 вересня); обласного фестивалю лемківської культури „Лемківська ватра” (30 вересня); „Дружба без кордонів – „BEREG FEST – 2018” (22-23 вересня), а також міжнародний фестиваль ромського джазового мистецтва „Пап-Джаз-Фест-2018” (20 грудня).  |
| 11. | Забезпечення умов для здобуття фахової освіти угорською мовою в Ужгородському коледжі культури і мистецтв  | Департамент культури облдержадміністрації, Ужгородський коледж культури і мистецтв (за згодою)   | У комунальному вищому навчальному закладі „Ужгородський коледж культури і мистецтв” Закарпатської обласної ради навчаються представники угорської національної меншини, які мають змогу отримати фахову освіту угорською мовою навчання.   |
| 13. | Проведення семінарів, занять для викладачів україністики закладів освіти за кордоном, у яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова, на базі закладів освіти області | Департамент освіти і науки облдержадміністрації, управління національностей та релігій облдержадміністрації, Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти, райдержадміністрації, міськвиконкоми | 25 червня 2018 року в Центрі культур національних меншин Закарпаття проведено міжнародний науково-інформаційний дискурс на тему „Чехи і словаки в Україні: спільні сторінки історії та культури України, Чехії, Словаччини, збереження історичної пам’яті, культурної спадщини для нащадків”. Участь у заході також взяли представники закордонних українців Словацької Республіки та Чехії: Микола Мушинка, професор, доктор філологічних наук, завідувач Науково-дослідним відділом україністики Пряшівського університету; Кіндлерова Ріта, чеська перекладачка сучасної української літератури, член Чеської асоціації україністів.<br>У листопаді за участі україномовних письменників Карпатського регіону (Закарпатської, Львівської, Чернівецької, І.Франківської областей України, а також – Румунії, Угорщини, Словаччини і Польщі) пройшов фестиваль „Карпатська ватра”, у рамках якого відбулися зустрічі з читачами, засідання за круглим столом, читацькі конференції, творчі вечори тощо. |

|     |   |   |  |
|-----|---|---|--|
| 14. | Надання підтримки громадським організаціям закордонних українців, центрам української культури, закладам освіти за кордоном, у яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова      | Департаменти облдержадміністрації: культури; освіти і науки, управління національностей та релігій облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми   | У жовтні за сприянням облдержадміністрації видано книгу українського письменника Словаччини Івана Яцканина „Стороннім вхід заборонено”, яка поповнила фонди бібліотек закладів культури та освіти області. У грудні 2018 року проведено презентацію вищезазначеної книги.  |
| 15. | Залучення дітей і молоді з числа закордонних українців у літні табори України з метою їх ознайомлення з національними традиціями, літературою, історією України   | Департаменти облдержадміністрації: соціального захисту населення; освіти і науки; райдержадміністрації, міськвиконкоми  | 5 – 18 липня організовано відпочинок 26 дітей – учнів гімназії № 3 імені І. П. Котляревського з українською мовою навчання міста Бендери Придністровської Молдавської Республіки та супроводжуваних їх осіб (четверо) на базі Воловецької філії Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді „Арніка”.   |
| 16. | Здійснення обміну групами представників закордонних українців та представників області, у тому числі молоді, учнів, студентів з метою їх участі у різнопланових заходах та вивчення української мови і традицій | Департаменти облдержадміністрації: освіти і науки; культури, управління облдержадміністрації: національностей та релігій; молоді та спорту, державний вищий навчальний заклад „Ужгородський національний університет” (за згодою), райдержадміністрації, міськвиконкоми | <p>3 травня відбулася науково-практична конференція „Україна-ЄС: двосторонні відносини у контексті загострення гібридної війни, конфлікту політик пам'яті та забезпечення прав національних меншин”, де взяло участь 65 осіб, а також 20–22 вересня в м. Ужгороді відбувся молодіжний фестиваль „United in Diversity”, що проходив під гаслом „Єдині в різномайтті”.</p> <p>На запрошення Словацької сторони було організовано виїзди аматорських народних колективів, окремих виконавців, майстрів, художників Закарпатської області для участі у культурно-мистецьких акціях Словаччини.</p> <p>Так, 9-10 березня у музеї м.Гуменне (Словаччина) відбулася Міжнародна виставка „Карпатська писанка–2018”, в якій взяли участь представники Польщі, Чехії, Словаччини, Угорщини та України. 28 березня у Центрі української культури м.Пряшів (Словацька Республіка) відбувся майстер-клас писанкарки за участі закарпатки Ольги Ловги. У березні у м.Кошиці (Словаччина) відбулася виставка творів закарпатських художників.</p> <p>Інструментальний ансамбль „Рапсодія” Ужгородського районного будинку культури та зразковий аматорський ансамбль народного танцю „Джерельця Карпат” будинку культури облпрофради взяли участь у 27-й новорічному балі русинів-українців</p> |

|     |  |  |  |
|-----|--|--|--|
|     |  |  | <p>„Маланчин вечір” та у Новорічному концерті у м.Кошиці (січень, Словацька Республіка); народний аматорський фольклорний гурт «Хустяни» управління культури, молоді і спорту Хустської міської ради взяв участь у фестивалі культури русинів-українців Словаччини (червень, м. Свидник, Словацька Республіка) та виступив на 54 фестивалі фольклору русинів-українців Словаччини (червень, с.Камйонка, Словацька Республіка).</p> <p>20 липня делегація від Закарпатської області взяла участь в урочистостях з нагоди проведення 36-го Всесвітнього фестивалю лемківської культури „Лемківська ватра” у м.Ждиня (Республіка Польща). На головній сцені фестивалю виступив фольклорний квінтет „Бетяри” із м.Мукачево.</p> <p>Аматорські колективи із Закарпаття брали участь і у культурно-мистецьких акціях в Угорщині та Румунії.</p>  |
| 17. | <p>Налагодження співпраці з об’єднаннями, представниками бізнесових кіл закордонних українців шляхом проведення офіційних зустрічей з керівництвом області з метою укладення спільних документів про співробітництво, участі у спільних проектах, заходах та ініціативах економічного співробітництва області та за кордоном</p> | <p>Управління облдержадміністрації: зовнішньоекономічних зв’язків, інвестицій та транскордонного співробітництва; національностей та релігій, райдержадміністрації, міськвиконкоми</p> | <p>12 травня в м. Сігет-Мармаціей повіту Марамуреш Румунії відбувся українсько-румунський День добросусідства. В рамках заходу сторони підписали Програму спільних дій між Закарпатською обласною державною адміністрацією, Префектурою повіту Марамуреш та Префектурою повіту Сату-Маре (Румунія) на 2018 рік.</p> <p>26 травня на українсько-словацькому кордоні відзначили День добросусідства – 2018, участь у якому взяли представники органів влади України та Словаччини, депутати різних рівнів, дипломати, культурні діячі та мистецькі колективи. У ході заходу відбулось підписання документів: Виконавчого протоколу № 10 до Меморандуму про співпрацю між Кошицьким самоврядним краєм, Закарпатською обласною державною адміністрацією, Закарпатською обласною радою на період з травня 2018 року по травень 2019 року.</p> <p>15 вересня на території тимчасового переходу поблизу с. Лубня Великоберезнянського району відбувся українсько-польський День добросусідства. Керівники Закарпаття та Підкарпатського воєводства Польщі підписали Програму спільних дій між Закарпаттям та Підкарпатським воєводством на 2019 рік.</p> <p>Участь у вищезазначених заходах взяли представники закордонних українців сусідніх держав.</p> |